

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของ
นักเรียนเมียนมาร์ ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดเชตวันหนองหมู จังหวัดลำพูน
The Effect of Using a Guidance Activities Packing for Developing Adversity Quotient of
Upper Primary Myanmar Student at Wat ChetawanNoug Moo School in Lamphun

ขวัญหทัย ชัยมงคล (KwanhathaiChaimongkol)¹ นิธิพัฒน์ เมฆขจร (NitipatMekkhachorn)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียน ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว และ (2) เปรียบเทียบความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียน ระยะเวลาหลังการทดลองกับระยะติดตามผล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดเชตวันหนองหมู จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบวัดความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86 และ (2) ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า (1) ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคนักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (2) นักเรียนมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ชุดกิจกรรมแนะแนว ความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค นักเรียนเมียนมาร์ ประถมศึกษาตอนปลาย

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail :eaw_gig@hotmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก e-mail :edasmnit@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare adversity quotients of Myanmar students at upper primary level of Wat Chetawan Nong Moo School in Lamphun province before and after using a guidance activities package; and (2) to compare adversity quotients of Myanmar students at upper primary level of Wat Chetawan Nong Moo School in Lamphun province at the experiment and the follow up period. The research sample consisted of 30 randomly selected Myanmar students at upper primary level of Wat Chetawan Nong Moo School in Lamphun province. The research instruments were inventory adversity quotient with reliability of .86 and guidance activities package to develop adversity quotient. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test. The research results were that (1) the post-experiment adversity quotient of Myanmar students at upper primary level of Wat Chetawan Nong Moo School who used the guidance activities package to develop adversity quotient was significantly higher than their pre-experiment adversity quotient at the .05 level of statistical significance; and (2) no significant difference was found between their adversity quotients at the end of the experiment and during the follow up period.

Keywords: Guidance activities package, Adversity quotient, Myanmar student, Upper primary level

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

บทนำ

สังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และโดยเฉพาะด้านสังคมที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น มีการปรับเปลี่ยนจากครอบครัวขนาดใหญ่เป็นขนาดเล็ก และแยกกันทำงานตามสถานที่ต่าง ๆ เมื่อทำงานก็มีการแข่งขันเพื่อพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ทั้งการพัฒนาตนเองให้มีทักษะความสามารถเพิ่มขึ้นตลอดเวลา มีความชำนาญในอาชีพที่ตนเองทำ แต่นอกจากการที่บุคคลจะมีทักษะความสามารถดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้วก็ไม่เพียงพอที่จะทำให้บุคคลจะสามารถมีชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะชีวิตของคนเรามีปัญหาต่าง ๆ เข้ามามากมาย บางครั้งไม่ได้มีปัญหาคือเดียว ทำให้บุคคลเกิดความเครียด ความกดดัน ซึ่งเหตุการณ์เหล่านั้นในสถานการณ์ที่เหมือนกันบุคคลอาจมีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกัน การที่บุคคลจะสามารถหันหน้าเผชิญปัญหาและใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมได้นั้น จะต้องมีความรู้ การเรียนรู้ การรู้จักอดทนอดกลั้นเมื่อต้องเผชิญปัญหาที่ยากลำบาก เพื่อที่จะทำให้บุคคลนั้นสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงจำเป็นต้องฝึกทักษะที่เรียกว่า ความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคนั้นเอง (ชัตติยา นัายาทอง,2551,น.133)

ความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า Adversity Quotient ย่อว่า AQ ซึ่ง สตอลท์ (Paul G.Stoltz) เป็นผู้ริเริ่มแนวคิดทฤษฎีใหม่นี้เพื่อที่จะตอบคำถามที่ว่า คนที่มีความเฉลียวฉลาดและแก้ไขปัญหาได้ดี เมื่อเผชิญปัญหาสามารถผ่านปัญหาเหล่านั้นด้วยความรวดเร็วมาจากปัจจัยอะไร ซึ่งคำตอบก็คือความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค หรือ AQ นั้นเอง โดยมีการสำรวจผู้คนจากที่ต่าง ๆ จากทั่วโลก 500 คน ทำให้ได้ข้อสรุปที่ว่า สิ่งที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จจะต้องประกอบด้วย ความมุ่งมั่นปรารถนาที่จะบากบั่น แสวงหา พัฒนา บุกเบิกอย่างไม่หยุดยั้งเพื่อตนเอง เพื่อธุรกิจ และเพื่อมนุษยชาติทั้งมวล (Stoltz ,1999,pp.6-7อ้างถึงใน ศิริลักษณ์ ละเอียดอ่อน,2552,น.3) ซึ่งจะเปรียบเทียบกับชีวิตที่เหมือนกับการไถ่ภูเขาที่ต้องฝ่าฟันความยากลำบากต่าง ๆ เพื่อก้าวไปข้างหน้า หรือปีนสูงขึ้นไป เพราะความสำเร็จของบุคคลได้มาด้วยความทรหด มุ่งมั่น และบุคคลเหล่านี้จะมีการตอบสนองต่อการปีนเขาที่แตกต่างกัน ผลก็คือความสุขกับระดับความสำเร็จที่ต่างกันในชีวิตของพวกเขา (ชัตติยา นัายาทอง,2551,น.133) และสตอลท์ (Stoltz,1997) ยังเชื่อว่าความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคสามารถที่จะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงได้ไม่ว่าบุคคลนั้นจะอายุเท่าไร หรือเริ่มต้นที่จุดใดก็ตาม (ชัตติยา นัายาทอง,2551,น.133 อ้างถึงในศันสนีย์ ฉัตรคุปต์ ,2545,น.103-104)

โรงเรียนวัดเขตนวนหนองหมู จังหวัดลำพูน เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองลำพูน 12 กิโลเมตร เปิดทำการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่มีบ้านอยู่ในระแวกเดียวกับโรงเรียน โดยในจำนวนนี้มีนักเรียนที่เป็นเด็กเมียนมาร์ที่เข้ามาศึกษาร่วมกับเด็กไทย ซึ่งเด็กเหล่านี้ได้อพยพจากประเทศเมียนมาร์มาอยู่ที่ประเทศไทยตามบิดาและมารดาที่เข้ามาหารายได้ เมื่อบิดาและมารดาต้องทำงานที่ไหน เด็กเหล่านี้ก็ต้องหาที่เรียนใกล้กับที่บิดาและมารดาของตน ซึ่งบิดาและมารดาเองก็ไม่ได้มีรายได้มั่นคงเป็นหลักแหล่ง บ่อยครั้งเด็กเหล่านี้จึงต้องย้ายตามบิดาและมารดา เด็กเหล่านี้จึงขาดความต่อเนื่องในการศึกษา ขาดครูที่เข้าใจและความสัมพันธ์กับเพื่อนในห้องเรียนเดียวกันไม่แน่นแฟ้น และจากที่มีรายได้ไม่มั่นคง ทำให้เด็กไม่มีอุปกรณ์ในการเรียน จากเหตุผลดังกล่าวที่เด็กเหล่านี้มักอยู่ติดกับเพียงบิดาหรือมารดาของตน ทำให้มีการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ น้อย ไม่มีทักษะในการแก้ปัญหา เนื่องจากบิดามารดาแก้ปัญหาให้โดยตลอด เข้าสังคมน้อยเพราะบางครั้งต้องอยู่บ้านเพียงลำพังเนื่องจากบิดามารดาออกไปทำงาน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สนใจการนำชุดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วยกิจกรรมแนะแนวหลายกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย และมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาพฤติกรรมที่เจาะจง มีการนำแนวคิด หลักการ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องมาใช้กับกิจกรรม โดยใช้กระบวนการกลุ่มโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกลุ่มเพื่อค้นพบและพัฒนาตนเอง (กรมวิชาการ,2546,น.24) ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม เน้นการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มเป็นสำคัญ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) และขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) (สมร ทองดี และปราณี งามสุด,2545:50)

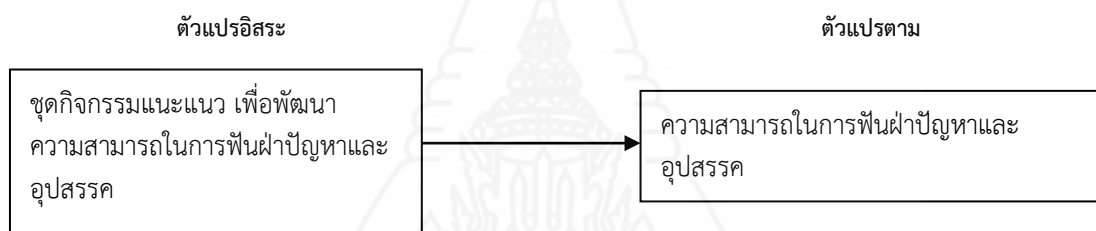
การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมแนะแนวสามารถทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ได้ดี ผู้วิจัยจึงได้สนใจในการสร้างและนำชุดกิจกรรมแนะแนวดังกล่าวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนเมียนมาร์ ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดเขตนวนองหมู จังหวัดลำพูน เพื่อให้เด็กกลุ่มนี้สามารถพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของตนเองให้สามารถกล้าที่จะเผชิญปัญหา ไม่หนีปัญหา มีความยืดหยุ่น มีวิธีการแก้ปัญหาที่หลากหลาย เพื่อให้เด็กเหล่านี้สามารถแก้ปัญหาที่เข้ามาในชีวิตของพวกเขาได้ และไม่เกิดเป็นปัญหาตามมาในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนภายหลังการทดลองกับระยะติดตามผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว
2. นักเรียนมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนเมียนมาร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดเขตนวนองหมู จังหวัดลำพูน จำนวน 60 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนเมียนมาร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนวัดเขตนวนองหมู จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน ที่ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่

- 2.1 แบบวัดความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของกลุ่มตัวอย่าง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 มีค่าความเที่ยงเท่ากับ .86
- 2.2 ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามเป้าหมายและขอบข่ายของการแนะแนว ประกอบด้วยกิจกรรมจำนวน 13 กิจกรรม มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าเท่ากับ 1.00

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 3.1 ก่อนการทดลอง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค มีจำนวน 35 ข้อ โดยวัดองค์ประกอบด้านการควบคุมสถานการณ์ (Control: C) ด้านการวิเคราะห์ต้นตอของอุปสรรคและด้านการ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ยอมรับผลของการกระทำของตนเอง (Origin and Ownership) ด้านการรับรู้ถึงระดับของอุปสรรค (Reach: R) ด้านความอดทนต่อความยากลำบาก (Endurance: E) โดยลักษณะของข้อคำถามมีทั้งข้อความทางบวกและทางลบ แล้วบันทึกไว้เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

3.2 ระหว่างการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะเวลา 13 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 60 นาที

3.3 หลังการทดลอง

3.3.1 เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาอุปสรรคอีกครั้ง บันทึกคะแนนเป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest) แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

3.3.2 ภายหลังจากการทดลองเสร็จสิ้นเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคอีกครั้ง โดยนำผลคะแนนที่ได้นำมาเปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาอุปสรรคภายหลังจากการทดลองและระยะติดตามผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent)

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว (n=30)

กลุ่มทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	107.13	12.339	11.34**
หลังการทดลอง	120.33	12.704	

** $p < .01$

จากตารางที่ 1 ความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่า ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค นักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคได้คะแนนเฉลี่ยคือ 107.13 หลังการใช้ชุดกิจกรรมได้คะแนนเฉลี่ย 120.33 ซึ่งสูงกว่าก่อนการทดลอง และอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลอง
กับระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ (n=30)

กลุ่มทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	t
หลังการทดลอง	120.33	13.023	0.333
ระยะติดตามผล	117.50	11.965	

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยของความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรค คือ 120.33 และ 117.50 แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนมัธยมต้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดเขตนวนองหมู จังหวัด ลำพูน มีผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้

1. นักเรียนมัธยมต้นประถมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมัธยมต้นประถมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนมัธยมต้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวัดเขตนวนองหมู จังหวัดลำพูน ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. นักเรียนมัธยมต้นประถมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนมัธยมต้นที่ได้เข้ากิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรค มีความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคที่สร้างขึ้น ได้ทำการสร้างอย่างถูกต้องตามกระบวนการตามทฤษฎีของ ทอมสัน และพรานี รามสูต (2545:48) ได้กล่าวไว้คือ วงจรการเรียนรู้ “ERGA” ได้แก่ ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Experiencing) ขั้นที่ 2 สะท้อนกลับการรับรู้ (Reflecting) ขั้นที่ 3 สรุปสาระสู่ชีวิต (Generalizing) ขั้นที่ 4 คิดและนำไปปฏิบัติ (Applying) มีการสร้างชุดกิจกรรมได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มนักเรียนที่เป็นเด็กประถมศึกษาและนักเรียนมัธยมต้นที่ต้องการพัฒนาการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรค ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมีการดึงดูดความสนใจ ชวนให้เรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความสนใจต่อกิจกรรม อีกทั้งกิจกรรมดังกล่าวได้นำแนวคิดของสตอลท์ (Stoltz) ด้านการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคที่เหมาะสมมาสร้างชุดกิจกรรมตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนา จึงทำให้ชุดกิจกรรมดังกล่าวสามารถพัฒนาความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคได้เป็นอย่างดี ผลเช่นนี้จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาความสามารถในการฟื้นฝ่าปัญหาและอุปสรรคสามารถพัฒนาได้โดยการใช้ชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับการวิจัยของวิไลวรรณ อนันตะ (2554,น.ง) ซึ่งศึกษา “ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

ควบคู่กับสื่อรูปภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 โรงเรียนบ้านถ้ำ จังหวัดเชียงใหม่” พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสิริวรรณ วงศ์พงศ์เกษม (2554,บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษา “ผลของโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนที่มีต่อความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร” พบว่า 1) หลังการทดลองความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) หลังการทดลองความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับศิริลักษณ์ ละเอียตอ่อน (2552,บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาล ลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ” พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนเมียนมาร์สามารถพัฒนาขึ้นได้ ด้วยการใชชุดกิจกรรมที่มีคุณภาพ มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัย มีการนำทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม มีการดำเนินการสร้างที่ถูกต้อง มีการจัดสร้างให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนา เครื่องมือดังกล่าวย่อมเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สามารถนำมาพัฒนานักเรียนได้จริงและมีประสิทธิภาพ

2. นักเรียนเมียนมาร์ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวและระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ นักเรียนเมียนมาร์มีทักษะการแก้ปัญหาไม่แตกต่างจากระยะหลังการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติที่กำหนดไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก หลังจากการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว พบว่านักเรียนเมียนมาร์มีการพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรคที่คงอยู่ เป็นผลสืบเนื่องมาจากชุดกิจกรรมแนะแนวฉบับนี้ เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ลงมือปฏิบัติ ทำให้มีประสบการณ์ตรงได้เรียนรู้การแก้ปัญหา ได้ทำการทดลองด้วยตนเอง รู้จักวางแผนการทำงาน เป็นวิธีที่ดีกว่าการอธิบาย และนักเรียนเมียนมาร์ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผูกการคิดแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ จึงทำให้สามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองและเกิดความรู้ที่คงทน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructionism) (กฤษณา คูหาเรืองรอง, 2553, น.52-53) ที่มีสาระสำคัญว่า ความรู้ไม่ใช่เกิดจากผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่สามารถสร้างขึ้นได้โดยผู้เรียนเองได้ และการเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีก็ต่อเมื่อผู้เรียนลงมือกระทำด้วยตัวเอง (Learning by doing) ซึ่งการลงมือทำนี้ไม่เพียงแต่ได้รับความรู้ใหม่ด้วยตนเองแล้ว แต่ยังสามารถเก็บข้อมูลของสิ่งแวดล้อมเข้าไปในโครงสร้างของสมองตนเอง ขณะเดียวกันก็สามารถนำความรู้เดิมที่มีอยู่ไปปรับให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอกได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเอื้อกานต์ วรโพธิ์ (2550,บทคัดย่อ) เรื่อง “ผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัสต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีระดับความสามารถในการเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคในระดับหลังการทดลองและระยะติดตามผลสูงกว่าในระยะก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรฤทธิ์ ศุภกุล (2550,บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาโปรแกรมการฝึกทักษะการเผชิญปัญหาเพื่อลดความเครียดของนักเรียนนายร้อยตำรวจ” พบว่านักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมการฝึกทักษะการเผชิญปัญหาเพื่อลดความเครียด มีความเครียดลดลงในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนนายร้อยตำรวจชั้นปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ได้รับโปรแกรมฝึกทักษะการเผชิญปัญหาเพื่อลดความเครียด มีความเครียดลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้รับโปรแกรมการฝึกใดๆ ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับวัชรวรรณ พานิชเจริญ (2552,บทคัดย่อ) ได้ศึกษา “ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการเผชิญปัญหาของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน” พบว่า วัยรุ่นในสถานพินิจและ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7 The 7th STOU National Research Conference

คุ่มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการเผชิญปัญหาในระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการเผชิญปัญหา ระยะหลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 วัยรุ่นในสถานพินิจ และคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยการเผชิญปัญหาในระยะติดตามผลสูงกว่าระยะหลังการทดลองอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของชลกร กะสี (2554, บทคัดย่อ) เรื่อง “การประยุกต์ใช้แบบแผนการ ทดลองการวัดซ้ำเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคตามแนวคิดของโคเวีย (Covey) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการเผชิญ ปัญหาและฝ่าฟันอุปสรรคระหว่างการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผลสูงกว่าระยะก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรคของนักเรียนเมียนมาร์สามารถพัฒนาขึ้นได้ ด้วยการใชชุดกิจกรรมแนะแนว ชุดกิจกรรมดังกล่าวสามารถช่วยให้นักเรียนสามารถสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองและเกิดความรู้ที่ คงทน ดังจะเห็นได้จากเมื่อเวลาผ่านไป ผลจากการพัฒนาความสามารถดังกล่าวยังคงอยู่ แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมแนะแนว ดังกล่าวย่อมเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สามารถนำมาพัฒนานักเรียนได้จริงและมีประสิทธิภาพคงทน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน และการให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เป็นเรื่องสำคัญที่ไม่ควรมองข้าม เพราะนอกจากจะทำให้ให้นักเรียนมีความสนใจในการที่จะเรียนรู้แล้ว ยังทำให้นักเรียนได้พยายามคิดวิเคราะห์ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมีความคงทน

2) นักเรียนที่ไม่ค่อยกล้าแสดงออก หรือมีการแสดงความคิดเห็นน้อย ครูควรหาวิธีกระตุ้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เพื่อให้นักเรียนมีความมั่นใจในการกล้าแสดงออก โดยการใช้คำถามง่ายๆ ไม่ยาวจนเกินไป ใช้คำถามแบบเปิด ให้นักเรียนมีอิสระในการตอบ ไม่มีถูกผิด และพูดการชมเชยให้กำลังใจ

3) ครูควรเน้นให้การทำกิจกรรมดำเนินไปให้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน เพื่อให้การเรียนรู้ครบสมบูรณ์ และเป็นระบบ

4) ครูที่จะนำชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรคไปใช้ ควรมีการศึกษาคู่มือ วิธีการใช้ เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อม เพื่อให้การเข้ากิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ราบรื่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาในนักเรียนเมียนมาร์ที่ศึกษาในชั้นที่แตกต่างกัน เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นระหว่าง ช่วงวัย

2) ควรมีการศึกษาจำแนกตามภูมิหลังของนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน เช่น แยกระหว่างเพศ รายได้ครอบครัว การ เลี้ยงดูของบิดามารดา เพื่อดูความสัมพันธ์ที่อาจมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการฝ่าฟันปัญหาและอุปสรรค

3) ควรมีการเพิ่มชุดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ให้เหมาะสมกับกับช่วงวัยที่ต้องการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนสนใจต่อ กิจกรรม เป็นการสร้างความต้องการเรียนรู้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 7
The 7th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กฤษฎา คูหาเรืองรอง. (2553). การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและเจตคติต่อวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบแนวโครงการแบบวัฏจักรการเรียนรู้. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- ขัตติยา น้ายาทอง. (2551). การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการฝ่าฟันอุปสรรคของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในเขตกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร).
- ชลกร กะสี. (2554). การประยุกต์ใช้แบบแผนการทดลองการวัดซ้ำเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และความสามารถในการเผชิญปัญหาฝ่าฟันอุปสรรคตามแนวคิดของโคเวย์ (Covey) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- วิไลวรรณอนันต์. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวควบคู่กับสื่อรูปภาพ เพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-5 โรงเรียนบ้านถั่ว จังหวัดเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- วัชรวรรณ พานิชเจริญ. (2552). ผลการให้คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีเผชิญความจริงต่อการเผชิญปัญหาของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- สมร ทองดี และ ปราณี งามสูตร. (2545). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สิริวรรณ วงศ์พงศ์เกษม. (2554). ผลของโปรแกรมพัฒนาผู้เรียนต่อความสามารถในการเผชิญและฟันฝ่าอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- ศิริลักษณ์ ละเอียตอ่อน. (2552). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟันฝ่าปัญหาอุปสรรคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช).
- คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2545). เทคนิคสร้าง IQ EQ AQ 3Q เพื่อความสำเร็จ. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ บুক เซ็นเตอร์.
- อมรฤทธิ์ คชกุล. (2550). การพัฒนาโปรแกรมการฝึกทักษะการเผชิญปัญหาเพื่อลดความเครียดของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง).
- เอื้อกานต์ วรโพธิ์. (2550). ผลการให้คำปรึกษาทฤษฎีโปรแกรมภาษาประสาธน์ต่อความสามารถในการเผชิญปัญหาฝ่าฟันอุปสรรคของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- Stoltz, P.G (1997) "Adversity Quotient: Turning Obstacles into Opportunities. John Wiley & sons , New York, NY.